Bilkom Genel Müdürü Cömert Varlık:

Türkiye'nin mobil uygulama pazarında söz sahibi olması aslında hiç zor değil

Angry Birds'den daha da keyifli oyun ve uygulamaların Türkiye'den çıkması için hiçbir engel olmadığına dikkat çeken Varlık, başta lisans ve önlisans eğitimi olmak üzere, ilkokuldan itibaren öğrencilerin mobiliteyi de kapsayan bir eğitime tabi tutulması gerektiğini vurguladı.

Apple'ın Türkiye yetkili distribütörü olan Bilkom Genel Müdürü Cömert Varlık, dosya sayfalarımız için sorularımıza yanıt verdi. Teknoloji dünyasını "mobil uygulama mağazası" terimiyle tanıştırdıklarını anımsatan Varlık, Türkiye'nin mobil uygulama alanında yüksek potansiyel barındırdığına inanıyor Mobil uygulamaları iş ortakları ve "dijital yaşam koçları" ile destekleyip yönlendirdiklerini anlatan Varlık, ilk mobil uygulamalarını, 2012'nin son çeyreğinde iTunes App Store'da yayınlanan "Bilkom Kitaplık" olduğunu bildirdi.
"Akademik takvimlerde mobil uygulama geliştirme derslerinin yer alması gerekliliğini her fırsatta dile getiriyoruz" diyen Varlık, Türkiye'de henüz oturmuş bir mobil uygulama pazarı bulunmadığını ve uygulama geliştiricilerin hızlı biçimde gelir elde etmek için mobil uygulamalara yöneldiklerini söyledi.
Varlık, Türkiye'nin mobil uygulama pazarında söz sahibi ve ciddi bir oyuncu olması için, toplumda bir farkındalık oluşturulması, sonrasında ise, ihtiyaçları çözecek uygulamaları öngörebilecek vizyona sahip mobil geliştirici veya iş uzmanlarının yetiştirilmesi gerektiğini vurguladı.
Türkiye'den Angry Birds'den daha da keyifli oyun ve uygulamalar çıkması için hiçbir engel olmadığının altını çizen Varlık, başta lisans ve önlisans eğitimi olmak üzere, ilkokuldan itibaren öğrencilerin mobiliteyi de kapsayan bir eğitime tabi tutulmasını önerdi.

-İlk mobil uygulamanızı ne zaman geliştirdiniz?

-Bilkom olarak, www.dijitalyasamkocu.com portaliyle başlattığımız kapsamlı içerik pazarlama çalışmalarının paralelinde, ücretsiz "Bilkom Kitaplık" uygulamasını 2012 yılının son çeyreğinde iTunes App Store'da yayınladık.

-Geliştirdiğiniz mobil uygulamalar nelerdir? Bugüne kadar kaç tane mobil uygulama geliştirdiniz? Türkiye'de en çok hangi mobil uygulamalar geliştiriliyor ve kullanılıyor?

-Teknoloji dünyasını "mobil uygulama mağazası" terimiyle tanıştıran Apple'ın Türkiye'deki yetkili distribütörü olarak bugün birçok kurumun birbirinden ilginç mobil uygulaması olması bizi sevindiriyor. Bilkom çatısı altında geliştirilen ilk mobil uygulama ise bir iOS uygulaması; yine distribütörlüğünü yaptığımız Adobe'nin Digital Publishing Suite ile hazırlanan "Bilkom Kitaplık" oldu. Katma değerli distribütörlük modelimiz doğrultusunda sahiplendiğimiz ve logomuzun altında kullandığımız "Dijital Yaşam Koçu" misyonumuzu pekiştirmek için ürettiğimiz kitapları dijitale çevirmek amacını taşıdık. Böylelikle ister sektöründe uzmanlaşmak ister temsil ettiğimiz ürünlere dair bilgi almak isteyen son kullanıcı, iOS (Apple işletim sistemli) cihazından rahatlıkla uygulamaya erişebiliyor. Uygulamalarımızı kurgularken müşterilerimizin ve bayi kanalımızın ihtiyaçlarını daha iyi anlamak ve onlara hizmet için geliştiriyoruz.

Mobil kullanımın hızla yaygınlaştığı ülkemizde ise hem tablet hem de akıllı telefonlar için popüler uygulama kategorileri çeşitlilik gösteriyor. Türkiye'de henüz oturmuş bir mobil uygulama pazarı bulunmadığı için, uygulama geliştiriciler portföy oluşturmak, bağlı bulundukları markanın mobil dünyada var olmasını sağlamak veya hızlı biçimde gelir elde etmek için mobil uygulamalara yöneliyor. Bu seçimler sonucunda App Store platformuna baktığımızda Türkiye'de geliştirilen uygulamalar arasında bankacılık veya TV kanalı uygulamaları gibi hayatı kolaylaştıran ya da oyunlar gibi eğlenceli vakit geçirmeye odaklı uygulamalar öne çıkıyor.

Kullanıcıların tercihleri ise bunlarla sınırlı değil. Akıllı cihazların becerilerini artıran kamera uygulamaları, sosyal paylaşım uygulamaları ve anlık mesajlaşma araçları başta olmak üzere, oyundan eğlenceye, spordan habere pek çok alanda uygulamaya ihtiyaç duyuluyor. Bu nedenle de Türkiye'nin mobil uygulama alanında yüksek potansiyel barındırdığını düşünüyorum. Çünkü çok değerli yazılımcılarımız ve çok dahice, hatta pratik fikirlerimiz var. Yeter ki bunlar hayata geçebilsin. Geçtiğimiz yıl itibariyle düzenlemeye başladığımız Dijital Yaşama Yön Verenler Atölyesi'nde özellikle mobil uygulamalar iş ortaklarımız ve sektörün önde gelen geliştirmecilerince en çok konuşulan konuların başında geldi. Bilkom olarak böyle bir etkinliğe ev sahipliği yaparak Türkiye'nin ihtiyaçlarını tartışmaya açıyoruz. Bu vesileyle, mobil uygulamaların gelişimini iş ortaklarımız ve dijital yaşam koçlarımızın vasıtasıyla destekliyoruz, yönlendiriyoruz.

-Mobil uygulamalarınız kullanıcının hangi ihtiyacını karşılıyor?

-Ücretsiz olarak iTunes App Store'da yayınlanan "Bilkom Kitaplık" uygulaması, bugüne kadar Türkçe kaynak eksikliğini hissettiğimiz birçok konuda zengin bir içerik sunuyor. Bilkom'un distribütörlüğünü yaptığı Apple, Adobe ve Graphisoft ile ilgili olarak kullanıcıların merak ettiği ve öğrenmek istediği konular "Bilkom Kitaplık" ile interaktif ve eğlenceli bir şekilde sunuluyor. Ancak bu içeriklerin her biri son derece özenle hazırlanıyor ve güncelleniyor. E-kitaplar, dijital mimarlık, dijital pazarlama, dijital eğitim gibi sektörlerin ihtiyaç duyacakları tüyoları barındırırken, Bilkom'un Digibook serisi ise yine indirilebilecek kitaplar arasında yer alıyor. Uygulamamız, dijital yaşayanlar için tamamen Türkçe hazırlanan büyük bir kaynak niteliği taşıyor. Dijital kitaplar arasında gezinirken, video formatlarında Dijital Yaşam Koçlarımızın anlatımlarıyla da karşılaşabiliyorsunuz.

-Mobil uygulamaların yavaşlığından şikâyet ediliyor. Uygulamalar sizce neden yavaş?

-Uygulamalardaki yavaşlamalar cihazın donanımı, kullanılan işletim sisteminin optimizasyonu veya uygulamaların uyumluluğuyla ilgili olabiliyor. Bu nedenle, benzer şikâyetler daha çok açık kaynaklı mobil işletim sistemlerinde gözleniyor.
Apple'ın iPhone ve iPad ürün ailesinde, güçlü cihaz donanımının yanı sıra başarılı optimizasyon çalışmaları sayesinde mobil uygulamalar bazen masaüstü denklerinden bile hızlı çalışıyor. Güvenilir ve yüksek performanslı bir altyapıya sahip olan iTunes App Store, iOS kullanıcılarının her zaman en iyi, en hızlı ve en güncel uygulamaları kullanmalarını sağlıyor. Öyle ki, içerik kalitesi firma için son derece önem taşıyor. Distribütör olarak biz de yayın öncesi incelemelerden ve değerlendirmelerden geçerek izinleri aldık.

-Mobil uygulama geliştiren yazılımcıların karşılaştığı zorluklar neler?

-Bilkom olarak, bir mobil uygula ma geliştirirken platformu iyi tanımanın ve hedef kitleyi doğru belirlemenin önemini biliyoruz. Bunu bilmeden yola çıkıldığında, yenilikçi bir ürün ortaya koyup bunun donanım ve platform kısıtlarına takılması, bir geliştiricinin başına gelebilecek en kötü şey olduğunu düşünüyorum. iOS platformu, bu açıdan geliştiricilere önemli kolaylıklar sağlıyor. Apple'ın kolay anlaşılır, kullanışlı Yazılım Geliştirme Kiti (SDK), mobil geliştiricilere ihtiyaç duydukları kolaylığı ve güvenliği sunuyor. Apple'ın yalnızca en yüksek performansa sahip donanımla ürettiği cihazlar, uygulama geliştiricilerin arka uçta daha odaklı biçimde çalışmalarına olanak tanıyor.
Diğer yandan, özellikle iletişim, teknoloji ve mühendislik alanlarında okuyan genç

arkadaşlarımız için bu yeni dünyanın, aynı zamanda yeni bir iş alanı olduğuna inanıyoruz. Bu sebeple, akademik takvimlerde mobil uygulama geliştirme derslerinin yer alması gerekliliğini her fırsatta dile getiriyoruz.

-Mobil uygulamalar, kullanıcıların beklentilerini ne ölçüde karşılıyor? Çeşitli araştırmalarda Türk katılımcıların yüzde 20'si mobil uygulamaların beklentilerini karşılamadığını belirtiyor. Dünya ile karşılaştırıldığında oldukça yüksek olan bu oran, yeni Türk geliştiriciler için pazarda bir fırsat oluşturur mu?

-Bu dünyanın sınırları, sadece kullanıcıların hayal gücüyle çizilebilir. Kullanıcıların beklentilerini daha iyi anlamak ve uygulama geliştirilen platformun sunduğu olanakların farkına varmak, mobil geliştiricilerin öncelikli odaklanması gereken bir konu. Örneğin Bilkom olarak biz; "2. uygulamamız ne olabilir?" sorusunu şöyle sormayı tercih ediyoruz :"Bizden ne bekleniyor?" Yoksa akla binlerce fikir geliyor ancak hangisinin gerçekten "kullanılmak istenen uygulama" olduğunu keşfetmek gerek.
Türkiye'deki geliştiricilere önerimiz, iki etaplı düşünmeleri: "Satılabilir, ücretli bir uygulama mı geliştirecekler? Yoksa bir marka ya da kurum ya da devlet adına bedelsiz bir uygulama mı?" Çünkü biri daha çok tüketici içgörüsünü anlamayı gerektirirken, diğeri daha çok kurumun kullanıcıya ne demek ve nasıl demek istediğini anlamaya odaklanmayı gerektiriyor.
Cep telefonu satışlarının rekor düzeyde olduğu, mobil eğilimi hayli yüksek olan Türkiye'deki kullanıcılar, ister ticari ister hizmet anlamında büyük bir potansiyel niteliği taşıyor.

Örneğin bir vatandaş olarak şahsi beklentimi dile getireyim; belediye ve kamu kuruluşlarının bürokrasiden bizi uzaklaştırarak, hizmetlerini ve vatandaşlarıyla sağlıklı iletişimlerini üzerine kuracakları mobil uygulamalar kesinlikle talep görecektir.

-İnternet'ten de hızlı büyüyen mobil uygulama pazarında Türkiye olarak pay alabilmek için neler yapılmalı? Mevcut uygulama sayısını kaça çıkarmalıyız?

-Teknolojinin dünyayı ülke sınırlarının ötesinde bir bütün haline getirdiği bir dönemden geçerken Türkiye olarak mobil uygulama pazarında söz sahibi olmamız aslında hiç zor değil. Bunun için genel olarak toplumda, özelde ise yazılımla ilgilenen teknoloji insanlarında mobil uygulamaların önemli bir pazar oluşturduğu algısını oluşturmak gerekiyor. Sonrasında ise, ihtiyaçları çözecek uygulamaları öngörebilecek vizyona sahip mobil geliştiriciler veya iş uzmanları yetiştirmemiz gerekiyor. İlk adımı başarıyla gerçekleştirdiğimizde, ikincisinin kendiliğinden geleceğine inanıyorum. Uygulamaların sayısından çok niteliğini artırmamız gerekiyor. Farklı platformları konuşturmayı başarmak, mevcut teknolojilerin mobildeki yatırımlarını takip etmek son derece önemli. Örneğin SAP'i kullanan firmalar için SAP ile gelen mobil fırsatları görmek anlamak gerek.
Diğer taraftan, Instagram, Angry Birds ya da Fruit Ninja, mobil cihazların sahip oldukları özellikleri iyi anlayıp bu özellikleri verimli biçimde kullanarak her yıl milyonlarca dolarlık gelir sağlayan örneklerden sadece birkaçı.
Kültüründe binlerce sokak oyunu, güçlü mizah kültürü ve Dede Korkut Hikâyeleri gibi sayısız güzel hikâye bulunan ülkemizden, Angry Birds'den daha da keyifli oyunlar ve uygulamalar çıkması için hiçbir engel yok. Uygulama sayısı gibi rakamsal hedefler koymaktansa, gerçekten zevkle kullanılan, içeriği dopdolu ve mobil arayüzü güçlü uygulamalar yaratmak hedeflerimiz olmalı. Tasarımdan fikir, kalite ve sürdürülebilirlik ön planda olmalı.

-Masaüstü ve dizüstü bilgisayarlarda böyle bir ayrım yok da neden mobil işletim sistemlerinde her şey için ayrı bir uygulamaya ihtiyaç duyuyoruz?

-Bunun temelinde, Apple'ın Mac OS X ile temellerini attığı, sonrasında ise iOS ile genişlettiği "uygulama tabanlı işletim sistemi" yaklaşımı yatıyor. Sıradan bilgisayarların yazılım altyapısı, klasörleri ve dosyaları baz alır. Kullanmak istediğiniz dosyayı, bir klasör ağacının içerisinde arayıp bulur, sonrasında çift tıklayarak çalıştırırsınız. Bu çalıştırma işlemi ise esasında o dosyaya, daha önceden atadığınız bir uygulamaya ilgili dosyayla birlikte açılma komutu vermenizden ibarettir. Diğer bir deyişle, örneğin bir fotoğrafa çift tıkladığınızda, siz aslında o dosya türünün ilişkilendirildiği fotoğraf uygulamasına açılma komutu vermiş olursunuz. Kısacası, bilgisayarlarda da her şey için ayrı bir uygulamaya

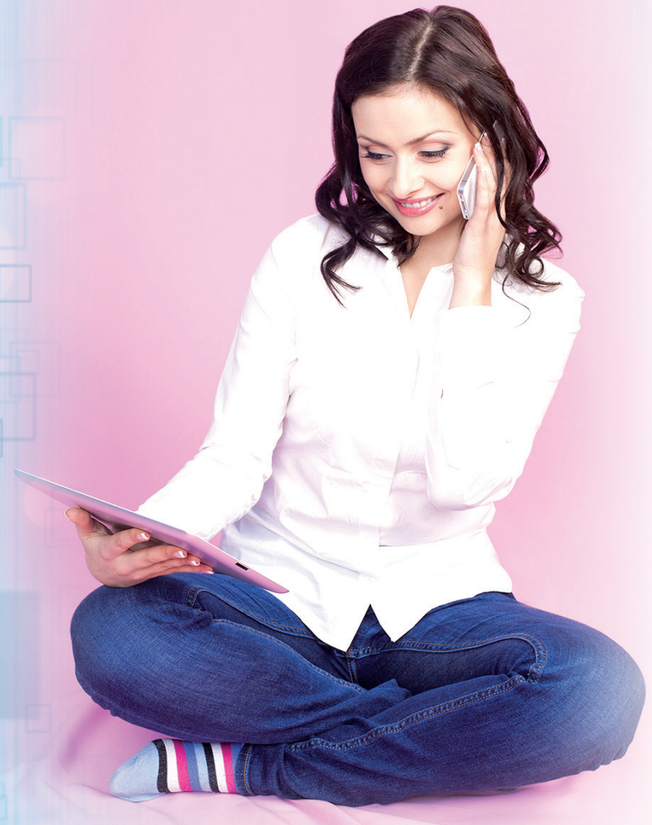

ihtiyaç duyulur. Sadece, sistemin çok daha karmaşık olmasına rağmen, yıllardır alışılageldiği için bunu fark etmeyiz. Standart bir mobil uygulamada birtakım kaygılar öne çıkar; örneğin, ekranın boyutu, cep telefonunun işlemci gücü. Dolayısıyla çok güçlü bir iMac'ten ya da MacBookAir'dan farklı düşünmek gerekir; "ortam" farklıdır.

iPad ile birlikte Apple'ın sağladığı bu alandaki kolaylık ise, Apple ailesi ürünlerinin bir bütün olarak çalışmasıdır. iPhone ya da iPad tercih eden bir kullanıcı aynı ekosistemin bir bileşeni olan Mac bilgisayarı kullanması gerektiğini bilir. Çünkü Apple ailesi doğasından gelen bu bağlantıyı rahatça kurmaya yardımcı olur. Sevdiği fotoğrafları görüntülemek için fotoğraf uygulamasını (iPhoto) açar ve orada dilediği fotoğrafları kolayca görüntüleyebilir, iCloud'a yükler ve heryerden erişir. Aynı şekilde iTunes'dan iPod'una indirdiği bir müziği, Mac'inden de aynı şekilde erişebileceğini bilir. En kaba anlatımıyla, Apple kimliğinizle tüm cihazlarınızın nerede olduğunu bile her bir cihazınızdan takip edecek şekilde birbirini tanıyan bir aileden söz ediyoruz. Akıllı telefon ve tabletlerde herhangi bir fotoğrafı veya şarkıyı uygulama olmaksızın, doğrudan dosyayı bulup açarak çalıştırmanın ne kadar zor olduğunu tecrübe edebilirsiniz. Ama o cihaz bir Apple olmayacaktır.

-Mobil uygulamaların yararları nelerdir? Neden mobil uygulama önemsenmeli ve nasıl bir strateji gerekiyor?

-Mobil uygulamalar sadece hayatı kolaylaştırmakla kalmıyor, alışkanlıklarımızı tahmin bile edemeyeceğimiz şekilde değiştiriyor. Her şeyden önce çok pratik... İnternet ile başlayan dijital pratik yaşam anlayışı, akıllı telefonlar ve tabletler sayesinde bir başka boyut daha atladı.

Yararlarının en başında özellikle şehir yaşamında sağlanan zaman, enerji ve para tasarrufu geliyor. Sadece "fotoğraf" örneğini vermem yeter. Güzel bir seyahatimizi arşivlemek için her yere iyi, pahalı bir kamera taşımak, en güzel fotoğrafı seçmek ve fotoğrafı üretmek için bir dolu emek ve makara harcamak zorundaydık. Bugün, fotoğraf makinesi, cep telefonunuzun, e-posta okuduğunuz tabletin, sıkıldığınızda film izlediğiniz, oyun oynadığınız cihazın, banka şubesi olarak kullandığınız minicik mobil aletin içinde. Üstelik Instagram gibi "tamamlayıcı" şahane bir uygulama ile neredeyse profesyonel bir fotoğrafçı kadar iyi bir kare yaratabilirsiniz. Dahası, arkadaşlarınız da bir tık ötenizde, stres atmak artık Twitter gibi sosyal ağlarla daha da rahat.

Günlük yaşamda bir insana birçok olanak sunarken, kurumlar için de çok değerli bir pazar mobil uygulama pazarı; önümüzdeki yıllarda da insanlığa hizmet sunmaya devam edecek. Önemli olan dahice fikirler ortaya çıkması... Stratejiler tamamen "kullanılmak istenilen fikirlere" odaklı olmalı. Beni çok etkileyen bir örnek vermek istiyorum. Yurtdışında bir süpermarket zinciri, kasa entegrasyonu ve CRM altyapısıyla kadın hedef kitlesine yönelik markalarla işbirliği yaparak çok güzel bir proje gerçekleştiriyor. Yapılan her alışverişte kasa fişinin altında kişiye özel bir yemek tarifi çıktısı veriliyor. Neye göre? O günkü alışveriş listenize göre... Mağaza hiçbir reklam yatırımı yapmadan, kadınlar arasında ağızdan ağıza pazarlama sayesinde iyice popüler oluyor.

Sonunda uygulamayı mobile de taşıyor. İşte size şahane bir entegre kurgu. Bir ucu markalara, bir ucu tüketici memnuniyetine diğer ucu ise pazarlamanın yarayıcı gücüne dokunuyor. Sonuç ise beklenti ötesi kârlılık ve şöhret... Ama işin kilit noktası ise "tüketiciye sağlanan fayda"

Türkiye'nin de bu pazarda ciddi bir oyuncu olması için toplumda bir farkındalık oluşturulması, başta lisans ve önlisans eğitimi olmak üzere, ilkokuldan itibaren öğrencilerin mobiliteyi de kapsayan bir eğitime tabi tutulması gerekiyor. Mobil dünyanın bir çöplüğe dönüşmesini engellemek de, cihaz ve platform üreticilerinin ana sorumluluğu olmalı diye düşünüyorum.

Özetle, dijital yaşam koçu olma misyonumuz mobil uygulamaların gelişimini takip etme ve dijital yaşam koçlarımız vasıtasıyla da yönlendirme gibi bir görevi Bilkom'a yüklüyor; Bilkom'un platform olduğu buluşmalarda Türkiye adına tüm bu soruları sık sık irdeliyoruz. Sizlerin aracılığıyla tüm bilişim dünyası profesyonellerini etkinliklerimize ve network'ümüze katılmaya davet etmekten memnuniyet duyarız.